

מחיקת אזכרות שם שמים - שיעור 299

I. מחיקת השם שנקלט על טייפ רעקורדר עיין בדברים (י"ז - ז) וברמב"ם (יסודי התורה ו - ח) דכל המוחק שם מן השמות הקדושים עובר בהלאו דלא תעשון כן לה' אלוקיכם (ש"ע י"ד רע"ו - ט) וכ"כ השו"ת בית יצחק (ז - י"ד ל"ח) שאסור להשמיע זמר בשבת מול מכונת הגרמופון משום מלאכת כותב ולכאורה אם יש בו משום כתיבה יש בו משום מחיקה ויש לחלק דבשבת אפילו על רשימה חייב משא"כ במחיקת רשימת השם ועיין בשו"ת ישכיל עבדי (ח - נהמטות י"ח - אות ז) שהביא ג' ראיות לאסור (כ מהכותב במי מילין (כתב סתר בנייר - ירושלמי שנת י"ז - ז) (כ מדוגמת השם שי"ן דל"ת יו"ד בתפילין שיש בזה ספק חשש כשמסלק הרצועה נמצא כאילו מוחקו (שע"ת כ"ז - ח) (ג מלבוש (ש"פ) שאם כתוב על דפי הספר מבחוץ אסור לפותחו ולסגרו בשבת אמנם יש לחלק דבנ"ד אין שום אות שנקלט על הטייפ ניכר משא"כ בראיותיו וכ"כ השו"ת הר צבי (דף ר"פ) וכ"כ האג"מ (יו"ד ח - קע"ג וז - קמ"ז צסוף) דכשאיין שם אותיות לא שייך איסור מחיקה אבל מ"מ מכוער הדבר ולכן כשצריך למחוק יש לעשות ע"י גרמא (שנת ק"כ:) דאף שבשמות הכתובים יש להחמיר אבל כשאינם כתובים כנ"ד מותר ע"י גרמא וכ"כ השו"ת יביע אומר (יו"ד ז - כ) דאין איסור בדבר ומ"מ המחמיר תע"ב אמנם השו"ת חלקת יעקב (ג - ז"ח) פסק לאיסור דמה לי מחיקת הכתיבה או חוש המשמיע ולכן צריך לחתוך ולגנוז חתיכה זו וע"ע במשנה הלכות (ה - קנ"ט) ובשבט הלוי (יו"ד קמ"ח) דיעשה ע"י קטן והשו"ת מנחת יצחק (ג - ק"צ) כתב דצריך לעשות המחיקה ע"י עכו"ם ולכן צריך להחמיר בכבוד קדושת השם באחד מהדרכים הנ"ל או ע"י גרמא או נכרי או קטן כנ"ל

II. מחיקת שם הקודש מקמפיוטר - עיין בתשובות והנהגות (ג - שכ"ו) שכתב דכל החומשים והסידורים היום בדפוס נעשים בקמפיוטר ואם פסק לאיסור נדפסים כולם באיסור מחיקת השם וכן הקמפיוטר שמשתמשים בו לבדוק ס"ת ראוי לחשוש לאיסור תורה ולכן מוכרח להתיר מכמה טעמים (כ דאין זה כתב על המסך ואותיות אין בהם ממש ואינם קיימים (כ וכתב קלוש כזה שעומד אלא משום האלקטרי כל רגע ורגע לא חשוב בזה איסור דמחיקה דהתורה אסר רק השמות שעומד מצד עצמו דיסוד האיסור הוא משום בזיון הכתב (ג כתב קלוש שעומד למחוק מיד לא חשוב בזיון וראיה לדבר דמותר להאכיל עוגה לתינוק לאחר שנכתבו עליה שמות הקודש לסגולה ואין ראיה להיפך מסוכה (ג:) דלולא הצלת העולם אסור וכן בסוטה דאם אין מצות שלום בית אסור למחוק משא"כ בהקמפיוטר כתיבה קלושה היא ומותר (עיין במרש"ם ג - ל"ט) (ג ועוד שנכתב שלא בקדושה ועיין בשו"ת חות יאיר (ט"ז) שכתב דמעו"ת שנכתבו עליהם בשם של השם מותרים כי נטבעו להוציאם ומותר להשתמש בהם וה"ה בנ"ד ומשא"כ אם נכתבו השם על כלי לברכה אסור להשתמש בכלי זה ולכן בקמפיוטר אין צריך להחמיר מטעמים הנ"ל לבדיקת ספרי תורה ולהדפסת ספרי הקודש

III. מחיקת שם הקודש מדיסק - עיין בירושלמי (שנת י"ז - ז) דשפך הדיו על נייר שכתוב במי מילין חייב ולמד משם דכתב שאינו ניכר מיקרי כתב אמנם מגיטין (י"ט:)

דגט שנכתבו במי מילין ספק מגורשת דשמה לא נבלעו יפה משמע דאם אינו ניכר אינו גט ואולי שאני גיטין דכתיב וכתב לה דבעי כתיבה הניכרת משא"כ במחיקת השם ועיין לעיל בענין הטייפ והמחמיר תע"ב

IV. אם מותר ליכנס לבית הכסא עם טייפ או דיסק של קמפיוטר - עיין בשו"ת מהרש"ם (ג - ע"ז) שדן לאיסור בענין מאקרופילם שיש עליו כל התנ"ך שזה חשוב בזיון ובזיון חמור מאיסור מחיקה (יביע אומר ז - י"ד סס"ז) ואפשר דלא מהני שהפילם מכוסה כדיסק דהוי כגוף הספר אמנם בנ"ד אפשר יש להקל אם אין בו צורת אותיות וכ"ש כיס בתוך כיס מותר (אור ישראל תשנ"ח)

V. מחיקת השם הקודש שנכתב בכינוי - עיין בספר חסידים (תתקל"ה) שאם כותב שני יודין ברמז להשם יכול למחקו וע"ע ברמ"א (י"ד רע"ו - י) ובש"ך (סקי"ד) דרק במקום צורך גדול יש למחקו והערוך השלחן (ע"ט) כתב שמה שכותבים ה' כרמז לשם אין בזה קדושה אלא שלא ינהג בהם מנהג בזיון ועיין באג"מ (י"ד ז - קל"ח) דמחיקת הא של השם דינו כשני יודין להרמ"א דאסור ולכן אין מעלה לכתבו (אזהרה להמורים) ואם הפסיק בקו בין האותיות (-) תלוי במחלוקת הנ"ל

VI. מחיקת השם שנכתב בלעז - עיין באג"מ (ז - נ"ה) שאיסור מחיקה ליכא באותיות אנגלית דאינם נחשבים לאותיות של השם ונחשבו רק כסימן לקריאה שלא נאסר במחיקה ולא דמי לשני יודין דהיו"ד הוא התחלת השם ולכן נהגו לכתוב על שפופרת המזוזה מבחוץ אות "ש" שהוא רמז לשם אפילו לעשות כנגדה תשמיש גנאי מותר וכ"כ הש"ך (י"ד קע"ט - י"ח) דמותר למחוק בלעז אמנם הקיצור שלחן ערוך והחכמת אדם ובשו"ת אחיעזר (ג - ל"ד) כתבו שלכתחילה לעשות קו בין ג-ט או G-d

VII. לערוך טייפ להשמיע ברכות שיש בהם שמות מותר דאיסור חל רק על האדם שמבטא בפיו ולא על טייפ ויהיה במקום נקי ובשביל לשמוע הניגון להתענג בו אסור משום האיסור דעושה פסוק כמין זמר (אג"מ י"ד ח - קע"ג) ויש איסור דעשאוני בניך ככינור (סנהדרין ק"ח:)

VIII. להכניס טייפ בדברי קדושה לחדר אמבטיה שאין בו בית הכסא (שו"ת יביע אומר ה - י"ח) יש להתיר ע"י הרהור דהקול הנשמע אין קול אדם

IX. מי ששמו שלום אם מותר לקרותו בשמו בבית המרחץ - עיין במ"ב (פ"ד - סק"ז) דירא שמים יבליע המ"ם ועיין בספר צדקה ומשפט (דף רע"ז)

לכות הפדפוסה י"י לרפאלה של"מה לרפאלה טובא רבקה בת חנה באטע בתק שאר חו"י ישראל אל